

Posudek oponentky bakalářské práce
Ústav sociální práce Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové

Autorka závěrečné práce: **Emma Bartůšková**

Název závěrečné práce: **Výchovné potíže u dětí v pěstounské péči očima dlouhodobých pěstounů**

Hodnocení formulace hlavního cíle práce:

D

Odůvodnění:

Hlavním cílem bakalářské práce je „zjistit, s jakými výchovnými potížemi se pěstouni setkávají, popřípadě s jakými nejčastěji a v jaké míře“ (s. 10). V Úvodu jsou představeny dílčí cíle. Třetí ale není logickou podmnožinou cíle hlavního, protože se neorientuje na zjištění výchovných potíží, ale na strategie pěstounů k jejich řešení. Naopak část hlavního cíle věnovaná frekvenci potíží se neobjevuje ve formulaci dílčích cílů.

Hodnocení struktury práce:

D

Odůvodnění:

Autorka vymezuje pojmy „náhradní rodinná péče“, „pěstounská péče“ a dítě v pěstounské péči“. Posledně jmenovaná je dále velmi stručně rozpracována na subkapitoly „vztahy“ a „škola“. Zásadní pasáže, které by měly být věnovány shrnutí odborné literatury k výchovných potížím dětí v rodině a ve škole absentují. Z hlediska dílčích cílů bych očekávala, že jedna z kapitol bude věnována zpracování tématu „strategie zvládání výchovných potíží ze strany pěstounů“. Některé pasáže se jeví jako redundantní – zejména kapitola 2.3 k dávkám pěstounské péče, které s cílem nesouvisí.

Hodnocení teoretické části práce:

C

Odůvodnění:

Teoretická část většinou vychází z adekvátních odborných zdrojů, nenašla jsem v ní faktické chyby. Text obsahuje izolované citace, které nejsou logicky včleněny do kontextu. Je nadměrně postaven na odrážkách. Autorka v kapitole 3.2 charakterizuje celou řadu pojmů, ale nikoliv klíčový pojem užívaný v cílech „výchovné potíže“. Rozpracování tohoto pojmu je pak redukováno na čtyři odrážky (s. 34).

Hodnocení metodické části práce:

D

Odůvodnění:

Metodická část zahrnuje vymezení hlavního cíle a dílčích cílů, transformaci DVC přes indikátory do tazatelských otázek (s. 40-41), odůvodnění zvolené výzkumné strategie (kvalitativní výzkumnou strategii a techniku polostrukturovaného kvalitativního interview lze považovat za adekvátní cílům), je vymezen výzkumný vzorek, popsány průběh výzkumu, způsob zpracování získaných údajů i etické aspekty a rizika výzkumu.

- Již v rámci Úvodu čtenáře zarazí, že autorka avizuje část hlavního cíle kvantitativně („s jakými nejčastěji a v jaké míře“), ale volí kvalitativní výzkumnou strategii (v rámci četby metodické části se ukáže, že této otázce není věnována žádná pozornost, takže chyby se autorka dopustila v Úvodu).

- Problémem operacionalizace je, že je v mnoha otázkách zkoumáno něco zcela jiného, než je avizováno v cíli. Například u DVOI, kde mají být zjišťovány výchovné potíže u dětí v rámci rodiny, se TO orientují na důvody přijetí dítěte do rodiny (TO1), průběh příchodu, podobu vztahu a rozdíl mezi výchovou dítěte v PP a biologického dítěte. K definovanému cíli se vztahují pouze (paradoxně) DO1 (doplňující otázka) a TO4. Obdobné logické pochybení je přítomno u operacionalizace všech dílčích cílů.

Hodnocení zpracování výsledků výzkumu:

C

Odůvodnění:

Interpretace není provedena příliš opticky přehledně, a do značné míry je postavena pouze na citacích. Zpravidla bývají klíčová zjištění zdůrazněna tučným písmem, interpretována autorkou a doložena citacemi.

Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce:

C

Odůvodnění:

Nevhodná operacionalizace, kterou jsem kritizovala výše, vede k tomu, že autorka zkoumala místy něco jiného, než co si předsevzala. Při čtení výstupů výzkumu jsem si kladla otázku, zda autorka skutečně zjistila nějaká specifika výchovných problémů u dětí z pěstounské péče (viz otázka níže).

Hodnocení formální stránky práce:

B

Odůvodnění:

V textu je místy špatně odkazováno na internetové zdroje. Text obsahuje podtrhávání, což je v interních směrnících ÚSP vyloženě nedoporučená forma prezentace.

Hodnocení přínosu práce pro praxi sociální práce či sociální politiky:

A

Odůvodnění:

Přínos práce je objasněn v Úvodu bakalářské práce.

Další připomínky:

-

Otázky k obhajobě:

1. Prosím autorku, aby k obhajobě donesla předdefinovaný hlavní cíl a dílčí cíle takovým způsobem, aby hlavní cíl logicky překrýval i DC3 a aby dílčí cíle logicky odpovídaly formulaci tazatelských otázek.
2. Jak autorka definuje v práci pojem „výchovné potíže“?
3. Při čtení výstupů výzkumu jsem si kladla otázku, zda autorka skutečně zjistila nějaká specifika výchovných problémů u dětí z pěstounské péče. Jak by se lišila zjištění od podobného výzkumu, který by byl realizován u běžných rodin?

Celkové zhodnocení práce:

D

Odůvodnění:

Bakalářskou práci Emy Bartůškové považuji přes uvedené výhrady za splňující požadavky na bakalářské práce.

V Hradci Králové dne 22. 4. 2021

Mgr. Radka Janebová, Ph.D.
Oponentka bakalářské práce